

pozimi s kertačo ali češalam (štirgljem) po celim životu dobro počesati, goveja živina pa saj trikrat na teden s češalam ali pa s slamnatimi snopički dergniti, blato po stegnih odpraviti in vime z mlačno vodo vsak dan vmiti. Konjem, ki večkrat noge polne blata v hlev pernesó, se morajo kopita in noge čisto vmiti, de kopita zdrave ostanejo, in de se mahovnice odvernejo. — De se pozimi, kadar zmerzovati začne, mora podkova konj poojstriti (šerfati), vsak kmetovavec sam vé.

6) Od kužnih in nalezljivih bolezin pozimi.

Zima ne rodi sicer posebnih kužnih bolezin; ko se je pa pozimi kaka nalezljiva kužna bolezin prikazala, jo je težje odpraviti, zato kér živina bolj vkupej in včasih clo na drenji stoji, tedej ena od druge ložeje bolezin naleze. Nekatere kužne bolezni se razširajo po zraku in zdrava živina jih naleze, če je ravno deleč preč od bolne stala; več drugih nalezljivih bolezin pa je, ktere živina od živine le naleze, če tikama nje stoji. Večidel pri vsih kužnih boleznih je to poglavitna reč: de naj se zdrava živina koj koj iz okuženiga hleva dene; bolna naj pa sama notri ostane, in po svetu umniga zdravnika ozdravlja. Kdor narobe stori, to je, kdor bolno živino iz hleva vzame, zdravo pa v hlevu pusti, je sam svoje škode kriv, ko mu bo zdrava živina zbolela, kér je ni iz kužniga hleva preselil.

Dr. Bleiweis.

Človek obrača, Bog oberne!

(Resnična prigodba na Krajnskim).

Janez O.... po dokončani vojaški službi slovó dobí, ter se s slovesam v roki in majhno gotovino v mošnji 12. dan Velkiserpana 1828 iz nemškiga Gradea na pot podá, in gré, kakor Slovenci pravimo s trebuhom za kruham, čez Celje in Ljubljano v Terst. Le prenaglo vidi, de se mu je mošnjica posušila, in de ne bo mogel iti naprej, če ne bo prodal od svoje obleke kaj! — Za vratni robec, ki ga je mogel že na Vranskim prodati, je komaj 22 krajcarjev dobil, s kterimi jo je komaj do Ljubljane primahal. Sém pridši, ga nima krajcarja v žepu več, torej si vseskozi prizadeva, kosčik kruha pridobiti in prislužiti si, tode vés njegov trud je zastonj, ravno takó, kot uni dan v Celji.

Ko po Ljubljani že več dni žalosten tava in lačen službe iše, se ga osuje neka misel polna obúpa, ter pravi sam pri sebi: „E, kaj bi se je bal smerti, še mi bije v persih vojaško sercé, lih tisto, ko takrat, ki so mi v terdim boji kugle krog ušes žvižgale; tudi takrat se nisim bal umreti, zakaj bi se le zdej bal pred njo, enkrat mi je umreti, naj bo pred ali potlej, vse edno! Ter sklene končati — umoriti se. — V tacih nesrečnih mislih se že proti Ljubljanci poda, v ktero se misli pogrezniti, in v vodi svoje revno življenje utopiti. Tode božja milost je drugači sklenila! Že skorej v brezni žalostniga pogúba zasliši v frančiškanarski cerkvi k sv. maši zvoniti. Božji strah ga, to slišati spreletí, na mestí ostermí, in ne pusti mu iti naprej; vést ga speče, ko se opomni tega, kar je mislil storiti, se vérne, ter se poln kesa tje podá, kamur ga zvon kliče. Vés boječ in plašan gre po stopnjicah v frančiškanarsko cerkev; ondi se verže z žalostnim sercam na svoje kolena pred Očeta vsigausmiljeniga, moli poln pobožnosti, zdihuje in pri sveti maši pomoči prosi, de nikoli takó, de vstane ves pogumen in pokrepčan po dokončani sv. maši in opravljeni molitvi; potem zapusti s terdnim zaupanjem v Bogá vežo božjo, vzame poln notrajnjiga veselja svojo palico v roke, ter jo misli proti Terstu vbrisati.

Naš dragi popotnik še ni prišel iz mesta, ga že strašan dež, grom in blisk mora pod streho stopiti, dokler prevedri. V Gradiši, Ljubljanskim predmestju, stopi v neko vežo, dokler vihar in huda ploha ne prejenjata, de bi mogel iti naprej. Tukaj ga vidi vsiga prepadeniga, žalostniga in zamišljeniga hišni gospodar stati, kteri ga prijazno popraša, rekoč: „Kaj delate tukej, kam ste se napravili?“ — „Bil sim vojak v nemškim Gradcu“ mu Janez O.... odgovori „službe išem, tukej je ne najdem, torej grem proti Terstu“, in mu vse od kraja pové, kar se mu je do Ljubljane naklučilo, in ne zamolči mu je kar besedice. — Práv skerbno ga blagi mestnik posluša, in kér spozná, de je v resnici nesrečen, mu vse, kar mu pové, tudi rad verjame, in mu vesel, ko star prijatelj rokó podá, ter pravi: „Pojte v hišo, dokler se ne preleti!“ Mu prinese kupico vina in še prigrizniti kaj; se pogovarja z njim, ga tolaži in učí, kaj naj stori, kot skerbni oče svojiga sina. Še denarje mu ponudi, kar mu jih je do Tersta potrebnih, in pismo mu pomolí v roke do svojiga prijatla S.... v kterim ga priporoči in prosi, de naj mu, kolikor more na roko gré.

Pokrepčan na duši in telesu, stiske, ki mu je perčila, otét, poln upanja s poročnim pismam v roki, zapusti s solznimi očmi in hvaležnim sercam hišo svojiga dobrotnika in Ljubljansko mesto, kjer je bil po božji previdnosti od brezna nesreče odvernjen.

Pisavec te povesti je poznal dobrotnika, od kteriga je govor, práv dobro, ne bo ga nadalje popisoval. Mož je bil ves po volji božji; zdej že v Bogu počiva!

Naš popotnik pride srečin v Terst, in tje pridši, poiše narpred Teržaškiga kupca, gosp. S...., do kteriga ima poročno pismo iz Ljubljane. Kmaló ga najde, in ga z besedo ravno tistiga poprosi, kar je v listu zapisaniga. — In ni dolgo terpelo, ko zvé, de néki bogat Rimljan strežeta iše. Kupec S.... mu ga v službo ponudi, in blagi žlahtnik ga rad brez vsiga premislika v službo za strežeta vzame. Mu oblubi vsak mesec 40 gold. plačila, če mu le oblubi, de bo tri leta v njegoví službi ostal, ter mu pravi: „Če se boš dobro vedel, lepó zaderžal in zvestó, ti bom prihodnjič pa še več dal.“ Razun tega mu denarjev da, de si potrebne obleke kupi, take, kakoršna se strežetu spodobi.

24. dan Kimovca jadri žlahtnik s svojim strežetam iz Tersta proti primorskemu mestu, ki se mu Jakin (Ankona) pravi; 15. dan Kozoperska sta pa v Rim prišla. Z zvestobo, postrežljivostjo in lepim zaderžanjem se je naš Janez žlahtniku kmalo takó prikupil, de ga je ljubil, kot svojiga sina. Trinajst mescov je preteklo, kar je za strežeta služil, in práv dobro se mu je godilo. Nar lepši dan njegoviga življenja je bil pa tisti, ko se je s privoljenjem svojiga Gospoda, ki mu je še 1000 gold. za doto dal, z zalo in premožno hčerjo nekiga vinokupca oženil, kteri mu je svojo hčer brez vsiga zaderžka v zakon dal.

Práv srečno živí naš nekdanji vojak, sedaj premožen Rimljan s svojim družetam in se velikokrat s hvaležnostjo na svojiga dobrotnika v Ljubljani spomni! —

Danecki.

Žalostno oznanílo.

Z žalostnim sercam na znanje damo, de je Slovenija zopet visoko spoštovaniga in učeniga možá zgubila. 23. Listopada je umerl gosp. Matija Ahacel, c. k. učenik matematike, kmetištva in naravoslavja v Celovcu, kancelár c. k. Koroške kmetijske družbe, ud več učenih družtev i. t. d. v 66. letu svoje starosti. Na Koroškim v Gorinčah 24. Svičana 1779 od ubozih kmetiških staršev rojen, se je v šolah takó dobro obnašal, de je bil po dokončanih velikih šolah v letu 1807 c. k. učenik matematike, v letu 1820 učenik kme-